

Nr 235.

Af herr **Neiglick**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor.

I kungl. propositionen nr 69 med förslag till tulltaxa för inkommande varor har bland andra nya tullsatser äfven föreslagits, att de under rubrik 127 upptagna varor, nämligen:

Manioka-, tapioka-, kassava- eller arrowrot äfven pulvriserad eller på annat sätt sönderdelad, måtte åsättas tull med 10 öre per kilogram.

Af motiveringen för denna föreslagna tullsats framgår, att frågan väckts genom framställning från Sveriges bränneriidkareförening, hvilken påpekar, att såväl jordbrukare som bränneriidkare under senast gångna tiden vållats svårigheter däraf, att såsom råvara vid brännvinsbränning användts en utländsk rot, benämnd maniokarot, hvilken vid tillverkningen lämnat ett högt utbyte af brännvin samt såsom fri från tullavgift utgjort en billig råvara. Till skydd för bränneriidkare, som använda svensk potatis eller annan svensk råvara, samt för svenska jordbrukare har därför yrkats en tullsats af 20 öre per kilogram för maniokarötter.

Efter kontroll- och justeringsstyrelsens samt generaltullstyrelsens hörande har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att åsätta en tullsats af 10 öre per kilogram för maniokarot och tre andra namngifna ämnen.

Emellertid förekommer import till Sverige af dessa rötter äfven för andra ändamål än de, som i bränneriidkareföreningens framställning omnämnas.

Redan år 1906 började en firma i Göteborg importera dylika rötter och efter förmalning af desamma bringa produkten i marknaden som klistermjöl för olika behof. Bland andra har tändsticksindustrien

härigenom tillgodosetts med ett viktigt materiel för erhållande af en utmärkt kvalitet klistor, efter tillsats af annat mjöl.

Ifrågavarande firma, som upptagit förmalningen af roten, nämligen Göteborgs Pulvriserings-Aktiebolag i Göteborg, uppgifver att den under tiden från den 15 juni 1909 tills dato försålt inalles 287,677 kilogram förädladt rotmjöl i Sverige, och att genom den föreslagna tullen af 10 öre per kilogram denna gren af deras verksamhet helt säkert skulle få nedläggas. Utom den skada för en svensk förädlingsindustri, som häraf blefve en följd, skulle för en annan industri nämligen den stora tändsticksindustrien, som till största delen arbetar för export, tillgången till en råvara i bästa fall fördyras, men troligen omöjliggöras genom den nu ifrågasatta tullsatsen.

Det förtjänar dessutom att öfvervägas, huruvida med den nuvarande utvecklade fabrikationen af sprit denna vara icke med fördel kan framställas äfven ur andra utländska växtämnen än de i den kungl. propositionen i detta sammanhang omförmälda. Den senare tidens erfarenhet gifver stöd för möjligheten häraf och i så fall skulle hvarken bränneriidkarföreningens eller jordbruksintresset, liksom icke heller statens intresse, fullt tillgodoses genom den föreslagna tullsatsen.

Kontroll- och justeringsstyrelsen framhåller i sitt betänkande till Kungl. Maj:t att, såvidt man hade sig bekant, någon direkt användning af maniokarot till människo- eller kreatursföda ännu icke i Europa förekommit; och då, såsom ofvan framhållits, roten delvis kan ersätta mjöl af säd för sådana industriella behof, hvar till den lämpar sig, synes det vara betänkligt att i Sverige belägga roten med en prohibitiv tullsats, som komme att hindra dess användning. Det synes därför vara synnerligen önskvärdt att finna en annan form att skydda de bränneri- och jordbruksintressen, som nu genom rotens användning vid brännvinstillverkning lida intrång. Sättet härför synes vara att belägga icke blott de af Kungl. Maj:t namngifna rötterna utan äfven andra utländska rötter eller vegetabilier med en högre och extra tillverknings-skatt vid brännvinsbränning.

Med anledning af hvad sålunda auförts, får jag hemställa,

att Riksdagen, med afslag af föreslagen tullsats af 10 öre per kilogram manioka-, tapioka-, kassava- eller arrowrot, äfven pulvriserad eller sönderdelad, måtte för sin del besluta,

att manioka-, tapioka-, kassava- och arrowrot må till riket fritt införas, samt att brännvinstillverk-

ning af manioka-, tapioka-, kassava- eller arrowrot eller andra utländska rötter eller vegetabilier eller produkter däraf måtte åsättas en extra tillverknings-skatt af 5 öre per liter 50 procents brännvin, eller, därest denna tilläggsafgift ej är rätt afvägd, den extra tilläggsafgift, som befinnes lämplig.

Stockholm den 11 mars 1910.

Sixten Neiglick.

Nr 236.

Af herr **Wavrinsky m. fl.**, i anledning af *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor.*

I Kungl. Maj:ts till innevarande Riksdag afgifna proposition, nr 69, med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor föreslås en del tullsatser för frukter och bär, angående hvilka undertecknade vördsammast anhålla att få föreslå några ändringar, och bedja vi att till stöd för denna vår anhållan få anföra följande.

Att en af folkhälsans viktigaste och djupaste rötter är en sund och riklig näring, torde utan vidare vara klart för hvar och en, som sysslat med degenerationsspörsmålet. En otillfredsställande och oriktigt vald föda anses af många vår tids förnämsta fysiologer såsom orsaken till en hel rad folksjukdomar, till abnorma begär och till en fysiskt och psykiskt mindre lufs- och arbetsduglig ras.

Härvid må erinras om de i början af detta sekel af den ryktbare amerikanske näringsfysiologen professor Chittenden föranstaltade undersökningar, hvilka ådagalägga, att en diet, rik på kolhydrater, d. v. s.